

PROCEDURA PROWADZENIA PUNKTU KOPULACYJNEGO DLA OGIERÓW, STANOWIACYCH WŁASNOŚĆ STADA OGIERÓW W ŁACKU SP. Z O.O.

1. Punkt kopulacyjny należy prowadzić zgodnie z **Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, z dn. 22 czerwca 2004 r., w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia punktu kopulacyjnego. Dz.U.04.156.1638.**
2. Punkt kopulacyjny można prowadzić wyłącznie po uzyskaniu **DECYZJI POWIATOWEGO LEKARZA WETERYNARII** stwierdzającej spełnienie wymagań powyższego rozporządzenia.
3. **Ogierzy wykorzystywane na punkcie kopulacyjnym powinny:**
 - 1) pochodzić ze stad lub gospodarstw, których nie dotyczą nakazy i zakazy wydane na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;
 - 2) w których nie stwierdzono:
 - a) **w okresie 6 miesięcy** przed wstawieniem zwierząt do punktu kopulacyjnego przypadków zarazy stadniczej, nosacizny, niedokrwistości zakaźnej koni, wirusowego zapalenia tętnic, pęcherzykowego zapalenia jamy ustnej, wirusowego zapalenia mózgu i rdzenia koni.
 - b) **w okresie 2 miesięcy** przed wstawieniem zwierząt do punktu kopulacyjnego przypadków zakaźnego zapalenia macicy u klaczy,
 - c) **w okresie 2 lat** przed wstawieniem zwierząt do punktu kopulacyjnego przypadków afrykańskiego pomoru koni.
 - 3) **w okresie 30 dni** przed wstawieniem do punktu kopulacyjnego zostać zbadane przez lekarza weterynarii i zaopatrzone w orzeczenie lekarsko-weterynaryjne stwierdzające, że zwierzęta są zdrowe i przydatne do rozrodu;
 - 4) w dniu krycia **nie wykazywać klinicznych objawów chorób zakaźnych zwierząt** ani zmian chorobowych genitaliów.
4. **Ogierzy powinny raz w roku być poddawane badaniom, z wynikiem ujemnym, w kierunku:**
 - **nosacizny** (serologicznie, metodą wiązania dopełniacza , przy zachamowaniu hemolizy w rozcieńczeniu 1:10),
 - **zarazy stadniczej** (serologicznie, metodą wiązania dopełniacza , przy zachamowaniu hemolizy w rozcieńczeniu 1:10),
 - **niedokrwistości zakaźnej koni** (serologicznie, testem immunodysfuzji w żelu agarowym-Cogginsa)

Jeżeli wynik któregoś z powyższych badań będzie dodatni, ogier nie może być używany do rozrodu.

Zalecane, ale nie wymagane rozporządzeniem, jest przebadanie ogiera raz w roku w kierunku wirusowego zapalenia tętnic oraz wykonanie wymazów z prącia, napletka, dołu okołocewkowego, cewki moczowej i wydzieliny przedejakulacyjnej lub nasienia w kierunku Taylorella equigenitalis i ogólnego badania bakteriologicznego.

*Ogierzy przebywające na punkcie kopulacyjnym należy **regularnie odrobaczać**, zgodnie z zaleceniami producentów preparatów, **oraz poddawać okresowym szepieniom przeciwko grypie, tężcowi i ewentualnie przeciwko rhinopneumonitis equorum.***

W przypadku podejrzenia o chorobę zawsze i bezwzględnie wezwać lekarza weterynarii.

*Należy prowadzić **EWIDENCJE LECZENIA OGIERA**, na którą składają się, zebrane w jednym skoroszybie, karty książki leczenia zwierząt gospodarskich - wypełniane każdorazowo przez lekarza weterynarii w czasie wizyty. Informację o szczepieniu ogiera należy wpisywać do paszportu konia. Ewidencje leczenia przechowuje się przez 3 lata.*

5. Punkt kopulacyjny powinien znajdować się na terenie ogrodzonym i zabezpieczonym przed dostępem zwierząt z zewnątrz.
6. Przy wjeździe na teren punktu kopulacyjnego oraz przed wejściem do budynku, w którym odbywa się krycie, wykłada się maty dezynfekcyjne, nasączone stale np. roztworem *Rapicidu* itp., oraz należy przestrzegać zakazu wstępu dla osób postronnych i zwierząt nie biorących udziału w kryciu.
7. Środki do mycia i dezynfekcji umieszcza się w zamkniętym pojemniku albo szafie.

8. Ogon klaczy musi być zabandażowany (**bezwzględnie i zawsze czystym bandażem**) lub osłonięty np. rękawicą weterynaryjną. *Srom klaczy, przed kopulacją, należy umyć 3 razy czystą wodą z dodatkiem nieplemnikobójczego środka np. wodnego roztwór jodu – Biodapol, Betadyna itp., a następnie osuszyć czystym jednorazowym ręcznikiem papierowym. Prącie ogiera przed kopulacją oczyścić ze smegmy np. przy użyciu jednorazowych chusteczek dla niemowląt lub umyć kłębką waty zanurzoną w czystej letniej wodzie, a następnie osuszyć dokładnie jednorazowym ręcznikiem papierowym. Po kopulacji prącie ogiera należy splukać letnim roztworem rivanolu lub lekko różowym roztworem nadmanganianu potasu.*
9. **Ogiera przetrzymuje się w przeznaczonym do tego celu boksie, kojcu albo pomieszczeniu z dostępem do wybiegu, w warunkach nieszkodliwych dla jego zdrowia oraz niepowodujących urazów i uszkodzeń ciała lub cierpień.** Minimalna norma powierzchni dla ogiera wynosi **9 m kwadratowych**. *Koń musi mieć zapewnioną swobodę ruchu, a w szczególności swobodę kładzenia się, wstawania oraz leżenia, powinien mieć zapewniony kontakt wzrokowy z innymi ogierami. Stajnia powinna być oznakowana, zabezpieczona przed dostępem innych zwierząt, much i gryzoni, zlokalizowana w sąsiedztwie miejsca do krycia. Pomieszczenia dla ogiera muszą być czyste, wybielone, oświetlane światłem dziennym i sztucznym. Podłoga o nienasiąkłej powierzchni, równa, stabilna i nieśliska. Ściółka ze słomy lub trocin - sucha i regularnie oczyszczana z odchodów. Wyposażenie i sprzęt przeznaczone do karmienia i pojenia koni umieszcza się tak aby zminimalizować możliwość zanieczyszczenia paszy i wody. Wentylacja pomieszczeń dla koni musi zapewnić usuwanie szkodliwych gazów i utrzymanie wilgotności względnej na poziomie nie przekraczającym 80 %. Prędkość przepływu powietrza nie powinna przekraczać 0,3 m/s (przeciągi). Temperatura powietrza powinna wynosić od 5 do 28 st. C. Wszelkie usterki należy usuwać niezwłocznie.*
10. Ogiera należy karmić w sposób regularny (2-3 razy dziennie) w dawkach zapewniających pokrycie zapotrzebowań bytowych i rozplodowych (siano, owies, dodatki mineralno witaminowe, lizawka solna, ewentualnie komercyjne mieszanki paszowe dla ogierów itp.) tak, aby **zachować go w kondycji hodowlanej**. Pojenie minimum 3 razy dziennie do woli lub stały dostęp do poidel automatycznych.
11. Ogiera należy codziennie czyścić i sprawdzać kopyta. Regularnie co 6 tygodni należy przeprowadzać korekcję kopyt – w sposób fachowy i zgodny ze sztuką. Okresowo należy kontrolować stan uzębienia i w razie potrzeby przeprowadzić tarnikowanie ostrych krawędzi zębów.
12. Punkt kopulacyjny wyposaża się w urządzenia i sprzęt do poskramiania (próbnik, pęta dla klaczy- *pęta zakłada właściciel klaczy*). **Niedopuszczalne jest krycie klaczy bez pęt zabezpieczających ogiera przed kopnięciem!**
13. **Nie wolno dopuścić do krycia klaczy chorych, wykazujących nieprawidłowe wycieki z dróg rodnych, ze zmianami na skórze sromu, wychudzonych, z objawami kaszlu, wyciekami z nosa i worków spojówkowych, obrzękami, grzybicą i świerzem.**
14. **Należy wymagać okazania paszportu klaczy- konie bez paszportów nie mają prawa opuszczać terenu gospodarstw.**
15. **Należy prowadzić rejestr w którym odnotowuje się datę krycia(wszystkie skoki), numer hodowlany klaczy, nazwę klaczy, rodowód, dane właściciela klaczy i jego adres.**
16. **Należy wydać właścicielowi klaczy świadectwo pokrycia - tylko jedno na jedną klacz, z odnotowanymi wszystkimi datami skoków.**
17. **Z dokumentacji hodowlanej należy rozliczyć się do końca roku kalendarzowego.**